

Upravni sud Republike Hrvatske

Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 53/91)

Članak 49.

NOSITELJ PRAVA KORIŠTENJA ODNOSNO VLASNIK GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA IMA POLOŽAJ STRANKE U INSPEKCIJSKOM POSTUPKU KOJI SE VODI U SVEZI S BESPRAVNOM IZGRADNJOM NA TOM ZEMLJIŠTU. STOGA U SVIM FAZAMA POSTUPKA, PA I U IZVRŠNOM POSTUPKU, KORISNIK ODNOSNO VLASNIK ZEMLJIŠTA IMA SVA PRAVA STRANKE.

(Odluka Upravnog suda Republike Hrvatske, broj Us-4467/1996 od 12. veljače 1998.)

“Sud ne prihvaća stajalište tuženog tijela izloženo u obrazloženju osporenog rješenja i nalazi da je to tijelo nepravilno postupilo kad je osporenim rješenjem odbacilo žalbu tužiteljice uz obrazloženje kakvo je dano u osporenom rješenju.

Naime, iz dopisa tuženog Ministarstva, klasa: 362-02/96-01/143, ur. broj: 531-06-96-03 od 27. lipnja 1996. godine, upućenog Zastupničkom domu Sabora Republike Hrvatske - Odboru za predstavke i pritužbe, koji dopis tužiteljica prilaže uz tužbu, proizlazi da je prema prijavi tužiteljice Građevinska inspekcija G. Z. naprijed citiranim rješenjem poduzeću ‘D’ iz Z. naložilo uklanjanje građevine koju gradi na zemljištu oznake k.č.br. 641/1, k.o. T. bez građevne dozvole. Iz navedenog dopisa također proizlazi da je tužiteljica pod-

nijela prijavu Građevinskoj inspekciji zato što se uz još dvije osobe smatra nositeljem prava korištenja zemljišta oznake k.č.br. 641/1, k.o. T.

Prema pravnom shvaćanju ovoga suda nositelj prava korištenja, odnosno vlasnik građevinskog zemljišta, ima u smislu članka 49. Zakona o općem upravnom postupku položaj stranke u inspekcijskom postupku koji se vodi u svezi s bespravnom izgradnjom na tom zemljištu. Stoga u svim fazama takvog postupka, pa prema tome i u izvršnom postupku, korisnik, odnosno vlasnik zemljišta, ima sva prava stranke, pa prema tome i pravo izjavljivati žalbu zbog 'šutnje administracije'.

Zbog toga je tuženo Ministarstvo dužno u ponovnom postupku nepobitno utvrditi je li tužiteljica žalbu izjavila kao sunositelj prava korištenja odnosno suvlasnik k.č.broj 641/1 k.o. T. te je li tužiteljica prije izjavljivanja žalbe tražila kod prvostupanjskog upravnog tijela donošenje zaključka o dozvoli izvršenja rješenja kojim je naloženo rušenje objekta sagrađenog bez građevne dozvole na tom zemljištu, pa valja u skladu s utvrđenim odlučiti o žalbi tužiteljice."

Članak 49.

OSOBE UPISANE U KATASTRU KAO POSJEDNICI ZEMLJIŠTA IMAJU PRAVNI INTERES SUDJELOVATI U POSTUPKU IZDAVANJA LOKACIJSKE DOZVOLE BEZ OBZIRA NA VLASNIČKE ODOSE.

(Odluka Upravnog suda Republike Hrvatske, broj Us-366/1997 od 14. listopada 1998.)

"Prema članku 249. stavak 1. točka 9. Zakona o općem upravnom postupku ('Narodne novine', broj 53/91), postupak okončan rješenjem ili zaključkom protiv kojeg nema redovnog pravnog lijeka u upravnom postupku ponovit će se ako osobi koja je trebala sudjelovati u svojstvu stranke nije bila dana mogućnost da sudjeluje u postupku. Odredbom članka 256. stavka 1. navedenog Zakona propisano je da kad tijelo koje je nadležno za rješavanje o prijedlogu za ponavljanje postupka primi prijedlog, dužno je ispitati je li prijedlog pravovremen ili izjavljen od ovlaštene osobe i je li okolnost na kojoj se prijedlog temelji učinjena vjerojatnom. Prema članku 49. navedenog Zakona o općem upravnom postupku, stranka je osoba na čiji je zahtjev pokrenut postupak, ili protiv koje se vodi postupak, ili koja radi zaštite svojih prava ili pravnih inte-

resa ima pravo sudjelovati u postupku.

Bez obzira na ugovor o ortakluku, kako iz dostavljenog spisa predmeta uz odgovor na tužbu proizlazi da su tužitelji upisani u katastru kao suposjednici predmetnog zemljišta, ne može se otkloniti prigovor tužitelja da bi im se trebalo priznati svojstvo stranke, odnosno pravo sudjelovanja u postupku izdavanja lokacijske dozvole, radi zaštite njihovih prava ili pravnih interesa. Prema ocjeni ovoga suda tuženo tijelo i tijelo prvog stupnja neosnovano smatraju da su tužitelji neovlaštene osobe za postavljanje prijedloga za ponavljanje postupka predmetne lokacijske dozvole, jer su tužitelji kao suposjednici predmetnog zemljišta trebali sudjelovati u tom postupku kao stranke radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa, bez obzira na to imaju li tužitelji pravo korištenja predmetnog zemljišta. Naime, vlasničkopravni odnosi odlučni su za izdavanje građevne dozvole, dok je za stranačku sposobnost u postupku izdavanja lokacijske dozvole dovoljno postojanje pravnog interesa prema zatraženoj izgradnji.”

Članak 49.

VLASNIK SUSJEDNOG ZEMLJIŠTA KOJI JE PODNIO PRIJAVU GRAĐEVNOJ INSPEKCIJI IMA SVOJSTVO STRANKE U POSTUPKU GRAĐEVNE INSPEKCIJE TE MOŽE IZJAVITI I ŽALBU ZBOG NEDONOŠENJA RJEŠENJA U SKLADU S ODREDBAMA OVOGA ZAKONA.

(Odluka Upravnog suda Republike Hrvatske, broj Us-3746/1997 od 11. studenog 1998.)

“Prema odredbi članka 124. Zakona o općem upravnom postupku (‘Narodne novine’, broj 53/91), nadležno tijelo pokrenut će postupak po službenoj dužnosti kad to određuje zakon ili na zakonu utemeljen propis i kad utvrdi ili sazna da, prema postojećem činjeničnom stanju, valja radi zaštite javnog interesa pokrenuti upravni postupak, a pri tome uzima u obzir i eventualne predstavke građana.

Prema odredbi članka 126. Zakona o općem upravnom postupku u stvarima u kojima je prema zakonu ili prirodi stvari za pokretanje ili vođenje upravnog postupka potreban zahtjev stranke, nadležno tijelo može pokrenuti i voditi postupak samo ako postoji takav zahtjev.

U smislu navedene odredbe članka 124. inspeksijski nadzor prema Zakonu o građenju ('Narodne novine', broj 77/92, 82/92, 26/93 i 33/95) obavlja se po službenoj dužnosti. Međutim, prema pravnom shvaćanju ovoga suda, samim tim nije, prema prirodi stvari, isključena stranačka legitimacija u tom postupku vlasnika zemljišta na kojem se gradi, odnosno vlasnika susjednog zemljišta, pa te osobe imaju stranačku legitimaciju i u postupku izdavanja građevne dozvole. Navedene osobe imaju pravo sudjelovati u tim postupcima radi zaštite svojih prava, odnosno pravnih interesa, u smislu odredbe članka 49. Zakona o općem upravnom postupku.

Za takvo pravno shvaćanje ovoga suda neodlučno je što je Zakonom o građevinsko-urbanističkoj inspekciji koji je stavljen izvan snage Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o građenju ('Narodne novine', broj 33/95), bila izrijeком propisana stranačka legitimacija podnositelja prijave u inspeksijskom postupku.

Stoga, neosnovano se tuženo tijelo poziva na zaključak sjednice Suda od 15. ožujka 1994. o primjeni odredbe članka 124. Zakona o općem upravnom postupku."

Članak 117.

O TROŠKOVIMA POSTUPKA MOŽE SE DONIJETI POSEBAN ZAKLJUČAK (STAVAK 4. OVOGA ČLANKA) SAMO AKO JE U RJEŠENJU O GLAVNOJ STVARI NAVEDENO DA ĆE SE O TROŠKOVIMA POSTUPKA ODLUČITI POSEBNIM ZAKLJUČKOM.

(Odluka Upravnog suda Republike Hrvatske, broj Us-6594/1996 od 28. siječnja 1998.)

"Iz podataka sveza spisa proizlazi da je N. J., odvjetnik iz S., podneskom od 22. ožujka 1996. zatražio od tijela prvog stupnja da mu se naknade troškovi pravnog zastupanja u postupku sporazumnog određivanja naknade za deposedirano zemljište A. M.

Nadalje proizlazi da je postupak naknade za nekretnine, označene kao čest. zem. 3217/2 i 3217/8 k.o. S. prijašnje vlasništvo A. M. iz S. koje su deposedirane rješenjem Komisije za imovinskopravne poslove Skupštine općine S. i S. od 11. prosinca 1989. u korist Republičke samoupravne interesne zajednice za ceste radi izgradnje druge dionice obilaznice S., završen, i to donoše-

njem rješenja, klasa: UPI-944-07/94-01/07, ur. broj, 2181-08-95-11, od 2. listopada 1995. Nadalje, iz prije citiranog rješenja tijela prvog stupnja od 2. listopada 1995. vidljivo je da nije odlučeno o troškovima postupka, a niti je navedeno da će se o tome donijeti poseban zaključak.

Odredbom članka 114. stavka 4. Zakona o općem upravnom postupku ('Narodne novine', broj 53/91) propisano je da zahtjev za naknadu troškova prema odredbama stavka 2. i 3. ovog članka mora biti stavljen na vrijeme, tako da tijelo koje vodi postupak može o njemu odlučiti u rješenju. U protivnom stranka gubi pravo na naknadu troškova. Službena osoba koja vodi postupak dužna je na to upozoriti stranku.

Odredbom članka 117. stavak 1. navedenog Zakona propisano je da u rješenju kojim se postupak završava tijelo koje donosi rješenje određuje tko snosi troškove postupka, njihov iznos i kome se i u kojem roku imaju isplatiti.

Odredbom stavka 4. navedenog članka citiranog Zakona propisano je da ako tijelo u rješenju ne odluči o troškovima, navest će se da će se o troškovima donijeti poseban zaključak.

Iako su osnovani tužbeni navodi da je službena osoba koja vodi postupak dužna upozoriti stranku da zahtjev za naknadu troškova mora biti postavljen na vrijeme, valja reći da je tužitelja zastupao odvjetnik koji je stručno kvalificirana osoba. Osim toga, tužitelj u tužbi niti ne tvrdi da se žalio na rješenje od 4. listopada 1995, a tim rješenjem nije odlučeno o troškovima, niti je navedeno u rješenju da će se o troškovima donijeti poseban zaključak.

Uočavajući navedeno, pa i citirane zakonske propise, pravilno zaključuje tuženo tijelo da se o troškovima postupka može odlučivati samo ako je u rješenju o glavnoj stvari navedeno da će se o troškovima odlučiti posebnim zaključkom, te je tuženo tijelo pravilno poništilo zaključak tijela prvog stupnja od 23. travnja 1996. i odbilo zahtjev tužitelja za naknadu troškova pravnog zastupanja u predmetu određivanja naknade za deposedirano zemljište."

Članak 249.

SPOZNAJA ZA PRAVOMOĆNO RJEŠENJE DONESENA U PRIJAŠNJEM UPRAVNOM POSTUPKU KOJIM JE BIO ODBIJEN ZAHTJEV STRANKE NIJE RAZLOG ZA PONAVLJANJE UPRAVNOG POSTUPKA OKONČANOG RJEŠENJEM KOJIM JE ZAHTJEV STRANKE DJELOMIČNO UVAŽEN.

(Odluka Upravnog suda Republike Hrvatske, broj Us-534/1997 od 21. listopada 1998.)

“Iz obrazloženja osporenog akta vidljivo je da je već rečenim drugostupanjskim rješenjem Zavoda od 1. srpnja 1996, donesenim u izvršenju presude ovoga suda, broj Us-7094/1994 od 11. travnja 1996, usvojena djelomično žalba tužiteljice i poništeno prvostupanjsko rješenje Područnog ureda Z., klasa UP/I-502-09/94-02/46, ur. br. 251-17-09-121-94-2, od 6. srpnja 1994. Tužiteljici je navedenim rješenjem Direkcije Zavoda priznato pravo na nadoknadu troška za lijek Intron A u iznosu od 1.773,25 DEM u protuvrijednosti kune, a prema računima apoteke u Njemačkoj izdanim 8. siječnja 1993, 28. siječnja 1993. te 24. veljače 1993.

U postupku izvršenja navedenog rješenja tijela Zavoda su ustanovila da je tužiteljica već bila podnijela zahtjev za nadoknadu troškova u svezi a predmetnim lijekom prema istim računima. Postupajući prema tome zahtjevu, tuženo je tijelo okončalo upravni postupak rješenjem tadašnjega Republičkog fonda zdravstvenog osiguranja i zdravstva Hrvatske od 18. lipnja 1993, kada je žalba tužiteljice bila odbijena, a tužiteljica protiv tog drugostupanjskog rješenja pravnog prednika Zavoda nije pokrenula upravni spor, čime je rješenje steklo formalnu pravomoćnost.

Tužiteljica je ponovno pokrenula upravni postupak sa zahtjevom od 5. srpnja 1994, tražeći nadoknadu troškova za nabavljeni lijek Intron A, ampule, prema istim računima. Postupak započet drugim zahtjevom tužiteljice okončan je spomenutim rješenjem od 1. srpnja 1996. donesenim u izvršenju rečene presude ovoga suda broj Us-7094/1994 od 11. travnja 1996.

Uočavajući navedeno Sud ocjenjuje osporeni akt nezakonitim. Naime, spoznaja o postojanju pravomoćnog rješenja donesenog u prijašnjem upravnom postupku, kojim je bio odbijen zahtjev stranke, nije razlog za ponavljanje upravnog postupka okončanog rješenjem tuženoga tijela donesenog u izvrše-

nju presude Suda prema službenoj dužnosti u smislu odredaba Zakona o općem upravnom postupku ('Narodne novine', broj 53/91), koje se odnose na ponavljanje postupka (Glava XV).

Isto tako, tuženo se tijelo neosnovano poziva na odredbu članka 261. ZUP-a, jer se u konkretnom slučaju ne radi o situaciji u kojoj tuženo tijelo do okončanja upravnog spora, uvažavajući zahtjeve tužbe, poništava svoje, tužbom osporavano rješenje."

*Privedila: Mira Štern**

* Mira Štern, dipl. pravnica, sutkinja Upravnog suda Republike Hrvatske